AH 392
2026Z17714

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister-president (ontvangen 16 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 89
Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 263

Vraag 1

Wat is uw reactie op de oproep van 2 september 2026 van meer dan 230 voormalige bewindspersonen, ambassadeurs, diplomaten en ambtenaren om meer maatregelen te nemen tegen Israël?[1]

Antwoord

Het kabinet deelt de zorgen over de situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden. De verwoesting is drie jaar na de gruwelijke aanslag van Hamas op 7 oktober van onvoorstelbare omvang. Het kabinet maakt zich zorgen over de koers van deze Israëlische regering, met name met betrekking tot de humanitaire situatie in de Gazastrook, de bouw van illegale nederzettingen en het verergerde kolonistengeweld op de Westelijke Jordaanoever. Tegelijkertijd heeft het kabinet begrip voor de legitieme veiligheidsbelangen van Israël. De destabiliserende rol van Iran en aan Iran gelieerde proxies in de regio is nog steeds duidelijk aanwezig. Het kabinet blijft zich inzetten voor verbetering van de humanitaire situatie met ongehinderde toegang, naleving van het internationaal recht door alle partijen, en een duurzame politieke oplossing.

Vraag 2

Kunt u aangeven, per genoemde maatregel, of het kabinet Jetten bereid is deze maatregel te nemen, en zo niet, waarom niet?

Antwoord

De positie van het kabinet wordt continu gewogen op basis van de ontwikkelingen op de grond. Daarbij beziet het kabinet welke stappen, in het licht van de actuele situatie, passend en noodzakelijk worden geacht. De Nederlandse aanpak is een combinatie van druk en dialoog. Enkel dialoog werkt niet als dat geen verandering teweeg brengt, en enkel druk werkt niet wanneer dialoog wel benodigd is voor een oplossing. Daarom heeft Nederland ook verschillende maatregelen genomen.

Op het gebied van wapenexportcontrole toetst Nederland streng. Het kabinet geeft geen vergunningen af als een duidelijk risico bestaat op ernstige schendingen van de mensenrechten of het humanitair oorlogsrecht. In de praktijk verleent Nederland dan ook geen vergunningen voor de uitvoer van militaire goederen die kunnen bijdragen aan activiteiten van de IDF in de Gazastrook of op de Westelijke Jordaanoever.

Nederland heeft het initiatief genomen de Europese Commissie te verzoeken over te gaan tot een evaluatie van artikel 2 van het EU-Israël Associatieakkoord. Nederland heeft steun uitgesproken voor de daarop voorgestelde EU maatregelen waaronder het gedeeltelijk opschorten van het handelsdeel van het associatieakkoord. Er bestaat onvoldoende steun hiervoor onder de lidstaten.

Nederland veroordeelt alle schendingen van het internationaal recht, ongeacht wie de schendingen begaat. Nederland onderschrijft het belang van onderzoek hiertoe. Nederland draagt bij aan het voorkomen van straffeloosheid via onze bijdragen aan de VN Hoge Vertegenwoordiger voor Mensenrechten en het Internationaal Strafhof om onderzoek te doen naar misdaden die worden begaan door de verschillende partijen tijdens de oorlog in Gaza.

Adviezen van het Internationaal Gerechtshof, en de hieruit voorkomende verplichtingen voor derde staten, worden zeer serieus genomen door het Nederlandse kabinet. In navolging van het IGH-advies van 2024 waarin wordt geconstateerd dat de bezetting onrechtmatig is, heeft Nederland nationale handelsmaatregelen getroffen door een importverbod voor goederen uit de bezette gebieden in te stellen. Het kabinet blijft pleiten voor handelspolitieke maatregelen tegen de onrechtmatige nederzettingen op het niveau van de EU.

Het kabinet onderstreept het belang van ongehinderde, veilige en onvoorwaardelijke humanitaire toegang voor professionele hulpverleners. Dat doen we in onze contacten met Israël en in multilateraal verband. Nederland was bijvoorbeeld initiatiefnemer van de internationale verklaring met 21 andere landen waarin werd opgeroepen tot ongehinderde humanitaire toegang en het opschorten van de Israelische iNGO registratiewet. Daarnaast staan wordt nauw contact onderhouden met organisaties als het Rode Kruis om de hulp zo effectief mogelijk te ondersteunen.

Vraag 3

Herinnert u zich de Rode Lijn demonstraties met daarin de oproep aan het Nederlandse kabinet om meer maatregelen te nemen om de genocide te stoppen?

Antwoord

Ja.

Vraag 4

Herinnert u zich uw deelname aan de Rode Lijn demonstratie?

Antwoord

Ja.

Vraag 5

Welke betekenis geeft het kabinet Jetten aan uw deelname aan de Rode Lijn demonstratie en de oproep die u daar deed?

Antwoord

Deelname aan de Rode Lijn demonstratie toonde de zorg van de minister-president over dit onderwerp. Deze zorg is, zoals bevestigd onder antwoord 1, niet weg. Het kabinet weegt continu af, op basis van de ontwikkelingen op de grond, welke stappen passend en noodzakelijk worden geacht. Op deze manier blijft het kabinet zich inzetten voor verbetering van de humanitaire situatie met ongehinderde toegang, naleving van het internationaal recht door alle partijen, en een duurzame politieke oplossing.

Vraag 6

Bent u bereid deze vragen met spoed en afzonderlijk van elkaar te beantwoorden?

Antwoord

De vragen zijn afzonderlijk beantwoord. Helaas kon niet binnen de gevraagde termijn worden voorzien in de beantwoording.

[1] NOS, 2 september 2026, 'Voormalige bestuurders en diplomaten roepen op tot strengere maatregelen tegen Israël' (https://nos.nl/artikel/2629335-voormalige-bestuurders-en-diplomaten-roepen-op-tot-strengere-maatregelen-tegen-israel)